

Školní vzdělávací program
České školy bez hranic, Londýn

SCHOOL

WITHOUT BORDERS

LONDON

Identifikační údaje

Předkladatel: Česká škola bez hranic, Londýn

Název a adresa školy: Czech School Without Borders, London
26–30 Kensington Palace Gardens,
Londýn W8 4QY
Velká Británie

A Company Limited by Guarantee, no 7323697
Registered Charity Number 1151158

Ředitelka školy: Zuzana Jungmanová

Předsedkyně výboru: Jana Ernoult

Kontakt: www.czechschool.org.uk
info@czechschool.org.uk

Datum: V Londýně

Podpis:

Razítko školy

Tento dokument je platný od 1. 9. 2024

Obsah

ÚVOD	4
1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
1.1 ÚPLNOST A UMÍSTĚNÍ ŠKOLY	5
1.2 VELIKOST ŠKOLY, POČTY ŽÁKŮ	5
1.3 VYBAVENÍ ŠKOLY (MATERIÁLNÍ, TECHNICKÉ, PROSTOROVÉ, HYGIENICKÉ)	5
1.4 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU (VELIKOST, KVALIFIKOVANOST)	5
1.5 MIMOŠKOLNÍ PROJEKTY A WORKSHOPY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	6
1.6 SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY	6
1.7 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	6
2. CHARAKTERISTIKA A CÍLE ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	7
2.1 VZDĚLÁVACÍ KONCEPCE A ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	7
2.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, POSTUPY ROZVÍJENÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ	7
2.3 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH	8
2.4 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	9
3. UČEBNÍ PLÁNY	9
3.1 UČEBNÍ PLÁN PRO 1.-5. TŘÍDU	9
3.2 UČEBNÍ PLÁN PRO 6.-9. TŘÍDU	10
4. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ DLE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ	10
4.1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	10
4.1.1 <i>Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura</i>	10
4.1.2 <i>Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura</i>	12
4.2 VZDĚLÁVACÍ OBLASTI ČLOVĚK A JEHO SVĚT, ČLOVĚK A SPOLEČNOST, ČLOVĚK A PŘÍRODA	28
4.2.1 <i>Charakteristika předmětu Můj český svět</i>	29
4.2.2 <i>Vzdělávací obsah předmětu Můj český svět</i>	30
4.2.3 <i>Charakteristika předmětu České země včera a dnes</i>	33
4.2.4 <i>Vzdělávací obsah předmětu České země včera a dnes</i>	33
5. HODNOCENÍ A SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ A ŠKOLY	36
5.1 HODNOCENÍ A SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ	36
5.2 HODNOCENÍ A SEBEHODNOCENÍ ŠKOLY	37

Úvod

Inspirací pro Českou školu bez hranic, Londýn (dále ČŠBHL) byla Česká škola bez hranic v Paříži. Předkládaný vzdělávací program zohledňuje místní podmínky v Londýně a ve Velké Británii a zároveň také respektuje požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v rozsahu prvního a druhého stupně ZŠ.

Program je tvořen „na míru“ dětem, které vyrůstají v Anglii. Většina žáků pochází ze smíšených manželství, kdy jeden z rodičů je českého původu, druhý rodič je občanem jiného státu, případně jsou oba rodiče Češi pobývající v zahraničí. V každém případě jsou děti od malička vystaveny více jazykům. Dál si nesou jazykové a kulturní dědictví „heritage language“. ČŠBHL podporuje jejich češtinu, aby byly schopné komunikovat s rodinou a kamarády v České republice. Prostřednictvím jazyka mají příležitost pochopit kulturu a porozumět historii českých zemí. ČŠBHL jim poskytuje možnost poznat gramaticko-syntaktickou strukturu jazyka, seznámit se s českou literaturou a pohádkami, kulturou, historií, médií, hudbou a dalšími českými specifiky, kterými nejsou obklopeni do takové míry, jako kdyby vyrůstaly v České republice.

Do programu se mohou zapojit všechny děti ve věku od 6 do 15 let.

Organizace školního roku v ČŠBHL

Školní rok je organizován v závislosti na průběhu místního školního roku a přizpůsobuje se mu. Školní rok v ČŠBHL začíná nejdříve 1. září a končí nejpozději 31. července. Za školní den se považuje sobota, není-li určeno jinak. Výuka v jednom školním roce probíhá 35 sobot. Školní rok je rozdělen na šest částí, mezi kterými jsou jedno až třítydenní prázdniny. Pro tvorbu rozvrhu hodin se zohledňují svátky a prázdniny pro hlavní město Londýn.

Data jednotlivých výukových dní jsou zveřejňována v červenci před začátkem školního roku na webových stránkách školy.

1. Charakteristika školy

Hlavním cílem České školy bez hranic, Londýn je výchova česky mluvící mladé generace vyrůstající v zahraničí.

Česká škola bez hranic, Londýn je nezisková organizace, která poskytuje výuku českého jazyka a českých reálií pro děti žijící za hranicemi České republiky jako doplnění plnění povinné školní docházky, kterou děti českého původu absolvují v místních školách. Snaží se o využití principů anglického vzdělávacího systému ve prospěch dětí a také při plnění RVP. Děti, se kterými počítá, plní povinnou školní docházku v místních školách (anglických nebo mezinárodních), ve kterých se setkávají se stejnými či podobnými koncepty výuky, jako kdyby plnily školní docházku v České republice. Vzdělávací program ČŠBHL chce těmto dětem nabídnout možnost doplnění vzdělání v češtině, rozvoj oblastí, které jim místní vzdělávací systémy nejsou schopny poskytnout (oblasti českých reálií, historie, kultury) a plnohodnotné vzdělání v oblasti českého jazyka, kterého by se jim dostalo v ČR. Žáci jsou vedeni k pravidelnému čtení knih v češtině, ke kterým mají přístup díky školní knihovně. Výchova ke čtenářství je jedním z hlavních cílů ČŠBHL.

1.1 Úplnost a umístění školy

Česká škola bez hranic je úplná škola, poskytující vzdělání žákům prvního i druhého stupně základního vzdělávání a nabízí také výuku žákům předškolního věku. Rodiny žáků ČŠBHL bydlí v Londýně a jeho okolí, proto je při hledání umístění školy velmi důležitá její poloha, která umožní dostupnost jak pro rodiče pohybující se po městě dopravními prostředky (metro, vlaky, autobusy), tak i pro ty, kteří přijíždějí autem.

1.2 Velikost školy, počty žáků

Velikost a úplnost ČŠBHL závisí na zájmu zákonných zástupců dětí o jejich vzdělávání v českém jazyce. Není stanoven minimální počet žáků, kteří se v ČŠBHL vzdělávají, ani minimální počet pro otevření školní třídy. Při malém počtu žáků je možné žáky různých ročníků spojit do jedné třídy.

Princip zařazování do tříd se řídí § 5 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých záležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, tj. na prvním stupni školy lze do jedné třídy zařadit žáky z více než jednoho ročníku prvního stupně. Na druhém stupni školy nelze do jedné třídy zařadit žáky z více než jednoho ročníku druhého stupně. Do jedné třídy nelze zařadit žáky prvního a druhého stupně.

Maximální počty žáků ve třídách se opět řídí ustanoveními § 5 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

1.3 Vybavení školy (materiální, technické, prostorové, hygienické)

Vybavení školy závisí do značné míry na prostorách, které vedení školy zajistí pro daný školní rok (v každé třídě se snažíme zajistit tabuli, projektor, audiotechniku a kvalitní internetové připojení). Materiál pro výuku a pomůcky pro každotýdenní použití v hodinách zůstává v místě na to určeném pronajímatelem prostor, avšak vždy s lehkou dostupností pro učitele. Učitelé mají k dispozici různé metodické příručky a materiály na výuku, a to v knižní i elektronické podobě.

Při výuce jsou využívány výukové materiály speciálně vytvořené pro potřeby školy či učebnice českého jazyka používané v ČR.

Další pomůcky se zakupují po dohodě učitelů s vedením školy po posouzení finanční situace školy.

Dále ČŠBHL provozuje školní knihovnu. Ta obsahuje knížky pro děti a mládež a je přístupná žákům a jejich rodičům v předem domluvených časech.

Zajištění dobrých hygienických podmínek školy je nezbytnou součástí jejího vybavení a podmínkou k dobrému fungování školy.

1.4 Charakteristika pedagogického sboru (velikost, kvalifikovanost)

Složení pedagogického sboru ČŠBHL je velmi heterogenní. V čele stojí jeden ředitel/ředitelka. Každá třída má jednoho učitele (Teacher). Podle počtu žáků mají některé třídy také asistenta (Teaching Assistant), případně jen dobrovolného asistenta (Volunteer) a stážistu (Intern) z vyššího ročníku pedagogických, lingvistických, historických nebo uměleckých oborů vysokých škol z České republiky. Počet osob ve třídě se řídí platnými zákony Velké Británie určujícími minimální počet dospělých na žáka podle jejich věku.

Každý výukový stupeň má alespoň jednoho garanta výuky.

V týmu je také logopedický poradce pro individuální logopedickou péči dětí a dobrovolníci, kteří během výuky čtou individuálně s dětmi.

Součástí týmu jsou také mentoři, kteří navštěvují výuku a konzultují s učitelem průběh a vedení výuky a otázky spojené s výukou.

Učitelé a asistenti se pravidelně setkávají na poradách a nepravidelných menších setkáních zaměřených na konkrétní téma. Nepravidelně také učitelé navštěvují různá školení, a to buď organizovaná školou, nebo externími organizátory. Škola podporuje účast učitelů na vzdělávacích kurzech zaměřených na výuku českého jazyka v zahraničí, např.

Mezinárodní konference českých škol v zahraničí nebo Kurz metodiky výuky českého jazyka pro vyučující z řad krajanů organizované ÚJOPem UK Praha. Zdrojem pracovních zkušeností je také samotná práce s bilingvními dětmi vyrůstajícími v anglickém prostředí.

1.5 Mimoškolní projekty a workshopy, mezinárodní spolupráce

Činnost ČŠBHL se neomezuje pouze na školní práci. Pravidelně organizuje mimoškolní aktivity, které jsou zaměřené na různá témata vycházející z českých svátků a tradic (Mikuláš), výročí a významných dnů apod. Pro své žáky organizuje školní soutěže a podporuje jejich účast v mezinárodních soutěžích zaměřených na podporu rozvoje českého jazyka. Dále se škola pravidelně účastní projektu Noc s Andersenem.

ČŠBHL také organizuje zpravidla v době prázdnin mezi jednotlivými částmi školního roku (tzv. half-term) workshopy v místních muzeích tematicky spojené s expozicí daného muzea. V případě dostatečného zájmu žáků vyjíždí ČŠBHL na jaře na několikadenní kemp mimo Londýn. ČŠBHL je otevřená spolupráci na projektech zaměřených na podporu a rozvoj českého jazyka a kultury v zahraničí.

1.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči je nezbytnou součástí dobrého fungování školy. Součástí výuky je i domácí příprava, proto je důležité, aby rodiče chápali smysl projektu ČŠBHL a podporovali své děti v bilingvním vzdělávání. V průběhu školního roku mají rodiče možnost osobních konzultací s učiteli během rodičovských schůzek. Pravidelně jsou také informováni o probíraných tématech a zadání domácích úkolů.

Rodiče se zapojují do pravidelného chodu školy jako asistenti a asistentky ve třídách, čtečí dobrovolnice a dobrovolníci, knihovnice a knihovníci. Mají možnost se zúčastnit každoroční valné hromady AGM (Annual General Meeting). Podle svých možností podporují školu i jinak, zejména při mimoškolních aktivitách jako je oslava Mikuláše, Summer Party...

ČŠBHL dlouhodobě spolupracuje s Českým centrem Londýn, je v kontaktu s dalšími českými spolky ve Velké Británii a ve spojení s Velvyslanectvím České republiky v Londýně. V mezinárodních kulturních projektech také spolupracuje s místními anglickými školami.

1.7 Charakteristika žáků

Všichni žáci jsou minimálně bilingvní.

Pocházejí většinou ze smíšených česko-anglických rodin, kde hlavním dorozumívacím jazykem bývá angličtina, a to i mezi sourozenci. Češtinu přijímají tito žáci od jednoho z rodičů,

příbuzných a kamarádů z ČR. Pokud jeden z rodičů mluví jiným jazykem než česky nebo anglicky, je dítě vystaveno dokonce multilingvnímu prostředí. Další početnou skupinou žáků jsou děti, které mají oba rodiče Čechy. I tyto děti chodí do místních škol a jsou obklopeni angličtinou.

Někteří žáci jsou třetí či čtvrtou generací krajanů. Tito žáci mají české prarodiče, jejich rodiče česky rozumí, ale aktivně češtinu nepoužívají.

Poslední skupinou žáků jsou děti z českých rodin, které se do Londýna přestěhovaly na přechodnou dobu z pracovních důvodů (např. pracovníci konzulátu či mezinárodních firem).

Vědí, že se budou vracet zpět do ČR a chtějí udržet kontinuitu s českým vzděláváním.

Školní výuku absolvují děti, které o ni mají zájem. Děti by měly mít v době nástupu do školy dostatečnou znalost češtiny.

2. Charakteristika a cíle školního vzdělávacího programu

2.1 Vzdělávací koncepce a zaměření školy

Školní sekci ČŠBHL navštěvují žáci prvního a druhého stupně základní školy. Důraz je kladen na používání přímé „bezpřekladové“ metody (tzv. total immersion). Děti jsou zapsány v místních základních školách, které navštěvují od pondělí do pátku. Tam získávají vzdělávání v anglickém jazyce a také zde plní povinnou školní docházku. ČŠBHL se zaměřuje na český jazyk a české realie (vzdělávací obory Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a jeho svět, Dějepis, Výchova k občanství a Zeměpis). Obsah těchto oblastí vychází z RVP ZV. Žáci se díky tomu vzdělávají v souladu se systémem v České republice, což může pomoci ve začlenění do tamního vzdělávání, pokud se rodina rozhodne vrátit zpět do České republiky.

Cílem ČŠBHL je rozvíjet řečové dovednosti svých žáků a získání znalostí i v oblastech české kultury, zejména literatury, zeměpisu České republiky, dějin českých zemí atd., tj. oblastí, ve kterých místní školy nemohou vzdělání dostatečně poskytnout.

Tento ŠVP je zaměřen na rozvoj českého jazyka jako nástroje komunikace dětí vyrůstajících v prostředí, kde je jedním z komunikačních jazyků právě čeština. Naším cílem je, aby si děti vytvořily pozitivní vztah k českému jazyku, české kultuře, historii i českým tradicím. Aby měly pozitivní vztah ke čtenářství a byly schopné vyhledávat informace v informačních zdrojích v českém jazyce.

2.2 Výchovné a vzdělávací strategie, postupy rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Při práci s žáky jsou uplatňovány takové strategie, které vedou k cílenému utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Tyto strategie vedou k budování a rozvíjení:

1) Kompetence k učení

- Nabízíme žákům zdroje, ze kterých mohou čerpat informace při domácí přípravě.
- Využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků.
- Při zpracovávání témat pro komunikační a slohovou výchovu vybíráme témata, která jsou žákům blízká a mohou se s nimi setkat v běžném životě.
- Žáky vedeme k vytváření portfolií, která dokládají jejich dlouhodobý vývoj.

- Při představování nového tématu zmapujeme znalosti žáků pomocí vhodných metod.
- Při vhodných příležitostech umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady a náměty.

2) Kompetence k řešení problémů

- Pomáháme žákům samostatně přistupovat k dlouhodobým úkolům (portfolio, čtenářské deníky).
- Umožňujeme žákům zvážit uplatnění řešení problému v praxi.
- Společně s žáky vytváříme algoritmy řešení problémů, zařazujeme do výuky vhodné modelové příklady.
- Průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

3) Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke srozumitelnému ústnímu i písemnému vyjadřování.
- Zadáváme žákům týmové úkoly, klademe důraz na vzájemnou komunikaci mezi žáky.
- Umožňujeme žákům prezentovat vlastní názory a postoje.
- Vedeme žáky k vyslechnutí názorů druhých.
- Klademe důraz na prožitkové vyučování.

4) Kompetence sociální a personální

- Organizujeme společné akce starších a mladších žáků, vedeme starší žáky k tomu, aby pomáhali mladším.
- Žákům poskytujeme možnost projevit své pocity, dojmy a nálady při mluvních i psaných cvičeních.
- Společně se žáky vytváříme třídní pravidla, společně dbáme na jejich dodržování.
- Volíme formy práce, při kterých si žáci vzájemně pomáhají, inspirují se a motivují.

5) Kompetence občanské

- Pořádáme akce připomínající lidové tradice (Mikuláš).
- Během mluvních cvičení vedeme žáky k zájmu o vybrané společenské problémy.

6) Kompetence pracovní

- Umožňujeme žákům podílet se na přípravě pomůcek do výuky, školních projektů apod.
- Podporujeme žáky ve vzájemné pomoci.
- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků.

2.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadanými je kladen důraz na spolupráci a vzájemnou komunikaci mezi pedagogem, žákem a jeho rodičem. Škola uplatňuje princip diferenciaci a individualizace vzdělávání při volbě formy, obsahu a metod, vzdělávání konkrétních žáků řeší individuálně. Vždy se snaží o začleňování žáků do běžných tříd. V některých případech může škola po domluvě s rodičem žáka umístit do nižšího či vyššího ročníku tak, aby jeho jazyková úroveň co nejvíce odpovídala výuce. Dle podmínek škola spolupracuje se specialisty na vzdělávání žáků se SVP.

2.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou součástí celého vzdělávání ČŠBHL, umožňují žákům se v dané látce a daných tématech lépe orientovat a díky jejich prolínání chápat vzájemné souvislosti. Jsou zařazována do výuky pravidelně a po celou dobu školní docházky. Díky zařazení těchto témat pravidelně do výuky žáci získávají komplexnější obraz o problémech, které jsou tímto zařazeny do kontextu. Vzhledem k omezenému rozsahu výuky a specifickému zaměření ČŠBHL se témata prolínají v nestejně míře, vždy v návaznosti na probíranou látku. V průběhu školní docházky jsou zařazována tato průřezová témata: **Multikulturní výchova (MuV)**, **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Vkm)**, **Výchova demokratického občana (VDO)**.

Témata **Osobnostní a sociální výchovy (OSV)** jsou přirozenou součástí výuky.

Témata **Environmentální výchovy (EV)** a **Mediální výchovy (MeV)** jsou zařazována do výuky vždy, když je to vhodné, například při rozboru literárních nebo naučných textů, při práci s populárně-naučnými texty z časopisů či novin a podobně.

3. Učební plány

Učební plán pro 1.–5. třídu

HODINOVÉ DOTACE V 1.–5. ROČNÍKU								
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	1. tř.	2. tř.	3. tř.	4. tř.	5. tř.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	5 + 2	5 + 2	5 + 2	4 + 2	4 + 2	23 + 10
Člověk a jeho svět	Můj český svět	Můj český svět				1	1	2

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován v celkové časové dotaci 7 hodin rozdělené na 5 hodin prezenčního studia a 2 hodiny domácí práce. Ve 4.–5. třídě je jedna vyučovací hodina předmětu Český jazyk a literatura nahrazena předmětem Můj český svět. Klíčové kompetence žáků vztahující se k jazykové výchově jsou také rozvíjeny v místních základních školách, které žáci navštěvují. Poslední půlhodina sobotního vyučování je v 1.–5. ročníku zaměřená na rozvoj čtenářství, komunikační a slohovou výchovu.

Vyučovací předmět Můj český svět je vyučován od 4. třídy v celkové dotaci 1 hodina týdně. Vzhledem k tomu, že obsah této vzdělávací oblasti je vyučován také v místních základních školách, které žáci navštěvují, je pozornost věnována především učivu, které je spjato s historií, zeměpisem a společností českých zemí. Výuka je rozšířena realizací mimoškolních aktivit souvisejících s obsahem učiva.

3.1 Učební plán pro 6.–9. třídu

HODINOVÉ DOTACE V 6.–9. ROČNÍKU							
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	6.tř.	7.tř.	8.tř.	9.tř.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4 + 2	4 + 2	4 + 2	4 + 2	16 + 8
Člověk a příroda Člověk a společnost	Zeměpis Dějepis	České země včera a dnes	1	1	1	1	4

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** je od 6. do 9. třídy vyučován v celkové časové dotaci 6 hodin týdně rozdělené na 4 hodin prezenčního studia a 2 hodiny domácí práce. Klíčové kompetence žáků jsou také rozvíjeny v místních základních školách, které žáci navštěvují.

Vyučovací předmět **České země včera a dnes** je od 6. do 9. třídy vyučován v celkové časové dotaci 1 hodina týdně. Vzhledem k tomu, že obsah této vzdělávací oblasti je vyučován také v místních základních školách, které žáci navštěvují, je pozornost věnována především učivu, které je spjato s historií, zeměpisem a společností českých zemí.

V 6.–9. ročníku žáci v posledních třiceti minutách sobotního vyučování rozšiřují své schopnosti při výuce projektového typu, zaměřené na praktické využití znalostí v oblastech české historie, literatury, dramatu apod.

Výuka je též rozšířena realizací mimoškolních aktivit souvisejících s obsahem učiva.

4. Obsah vzdělávání dle vzdělávacích oblastí

4.1 Vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace má v koncepci České školy bez hranic zásadní postavení. Česká škola usiluje o rozvoj komunikativních dovedností dětí žijících ve vícejazyčném prostředí. To je jejím hlavním vzdělávacím cílem.

Tato vzdělávací oblast se realizuje výhradně v oboru Český jazyk a literatura, jelikož kompetence v oblasti dalších jazyků jsou rozvíjeny mimo Českou školu bez hranic.

4.1.1 Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura

Předmět Český jazyk a literatura představuje hlavní zájem školy, je vyučován na prvním i na druhém stupni. Žáci vyrůstají v prostředí, kde čeština není dominantním jazykem, proto Česká škola usiluje o rozvoj řečových dovedností právě v tomto jazyce. Mimo to podporuje vytváření pozitivního vztahu k českému jazyku, poznávání české kultury a podporuje zdokonalování vyjadřovacích schopností v češtině. Ke splnění cílů vzdělávacího předmětu Český jazyk a literatura vede jak pravidelná školní výuka, tak většina mimoškolních aktivit, kterých se žáci mohou účastnit.

Časová dotace pro 1.–3. ročník je 7 hodin týdně, z toho 5 hodin prezenční výuky a 2 hodiny povinné domácí přípravy za asistence rodičů. Ve 4.–5. ročníku je časová dotace 4 hodiny prezenční výuky doplněné o 2 hodiny domácí přípravy. V 6.–9. třídě je předmět Český jazyk a literatura vyučován v rozsahu 4 hodiny školní výuky a 2 hodiny domácí přípravy.

Čas určený pro domácí přípravu se dělí mezi předměty Český jazyk a literatura a Můj český svět, resp. České země včera a dnes. Výsledky domácí přípravy kontroluje učitel, který také dává žákům i jejich rodičům pravidelnou zpětnou vazbu.

Vzhledem k tomu, že počet žáků ve třídách je nízký a všichni žáci navštěvují přes týden místní základní školy, jeví se toto rozvržení jako dostačující pro plné zvládnutí výstupů stanovených RVP ZV.

Předmět **Český jazyk a literatura** obsahuje významné složky, kterými jsou Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova.

První zmíněnou je **Komunikační a slohová výchova**. Ústní i písemná komunikace je rozvíjena ve všech ročnících na prvním i druhém stupni. Vzhledem k tomu, že výuka probíhá v sobotu a žáci navštěvují od pondělí do pátku své základní školy, klade Česká škola důraz na kreativní metody v hodinách. Česká škola vyučuje český jazyk hravou formou ve všech čtyřech řečových dovednostech (mluvení, čtení, psaní, poslech). Učitelé využívají vizuální materiály, videonahrávky, audionahrávky, deskové i pohybové hry. Pracují s texty, které jsou pro žáky daného věku atraktivní. Žáci dostávají prostor k tomu, aby vytvářeli vlastní psané texty a mluvní projevy.

Na prvním stupni je kladen důraz na zvládnutí běžných komunikačních situací v ústním i psaném projevu, základů správné výslovnosti a slušné komunikace, dodržování komunikačních pravidel. Žáci se učí zprvu reagovat na pokyny, naslouchat učiteli i spolužákům, v krátkých větách vyjádřit své pocity, zážitky a názory. Postupně se snaží zapojit do diskuze, argumentovat a odůvodňovat svá tvrzení. Snaží se také konstruktivně hodnotit výsledky práce svých spolužáků, mluvit před skupinou lidí.

Na druhém stupni se na tyto dovednosti navazuje procvičováním složitějších komunikátů s náročnější slovní zásobou, žáci jsou seznamováni s dalšími slohovými útvary. V posledních ročnících se mají žáci možnost zúčastnit mezinárodní jazykové zkoušky z českého jazyka. Ke zvládnutí této zkoušky výuka ve vyšších ročnících druhého stupně směřuje. V devátém ročníku je výuka doplněna o komunikační témata, která mohou být obsahem této zkoušky a jsou ve vztahu k životu v České republice (například věda a příroda kolem nás, bydlení a řemesla, doprava, kriminalita, kultura, společnost, sport, zdravotnictví, zaměstnání).

Žáci od nejnižších ročníků pracují s texty, na které se učí nahlížet kriticky, vyhledávat v nich klíčové informace a rozšiřovat jejich prostřednictvím svou slovní zásobu. Texty zpravidla odpovídají tématům vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, Člověk a společnost. Jejich prostřednictvím také dochází k implementaci průřezových témat Environmentální výchovy, Multikulturní výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchovy demokratického občana, Osobnostní a sociální výchovy.

Prostřednictvím **Jazykové výchovy** si žáci osvojují spisovnou formu českého jazyka, pravidla pro psaní a strukturu jazyka. Osvojují si jazykovou normu potřebnou k efektivní a úspěšné komunikaci.

Snaží se využívat dvojjazyčné prostředí. Porovnáním češtiny s angličtinou mají žáci možnost si uvědomovat rozdíly a podobnosti mezi těmito dvěma jazyky a soustředit se na problematiku

jevy vyplývající z rozdílnosti obou jazyků. Díky analýze chyb mají žáci možnost si tyto chyby uvědomit a pracovat na jejich eliminaci.

V **Literární výchově** je kladen důraz na porozumění textu a schopnost jeho interpretace, porozumění textu a kritický přístup k informacím. Žáci se učí technikám tichého i hlasitého čtení zároveň ve svých základních školách. Jsou vedeni k samostatnému výběru textů různého charakteru. Knihy ke čtení si mohou vybírat ve školní knihovně. V průběhu studia si žáci vytvářejí pozitivní vztah ke čtení a k české literatuře, prostor je věnován čtení uměleckých textů, a to i během společné četby při hodinách.

Na druhém stupni je pozornost věnována zejména rozvoji čtenářských strategií, seznamování s autory a texty významnými pro vývoj české literatury a jejich zasazení do evropského i celosvětového kontextu. Žáci zaznamenávají svou četbu do čtenářských listů, čtenářských deníků či portfolií.

Průřezová témata (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova) se do výuky zapojují prostřednictvím výběru textů a volbou metod práce s nimi. Často také dochází k prolínání se vzdělávacími oblastmi Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Člověk a společnost.

4.1.2 Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura

1. stupeň základní školy

1. období

1. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Učivo	Očekávané výstupy na konci 1. ročníku	Poznámky
Vyjadřování závislé na komunikační situaci	Žák aktivně používá nově osvojenou slovní zásobu z těchto okruhů: - Já a mí spolužáci - Moje rodina - Můj domov, jak se žije ve městě a na vesnici - Z čeho jsou věci kolem nás - Co dělají dospělí lidé, povolání - Jak se lidé přepravují - Počasí a jak se oblékáme - Příroda kolem mě - Koloběh času (roční období, měsíce, určování času) - Druhy ovoce a zeleniny (tvary, barvy, chutě) - Les (co v něm roste, kdo ho obývá, jak se tam chováme) - Naše tělo, zdravý životní styl	MuV OSV EV MeV

	- Nemoc a úraz, první pomoc - Savci, ptáci, domácí a hospodářská zvířata, zvířata v zoo - Život u rybníka - Co vím o ČR (moje rodina v ČR, hlavní město Praha, typická česká jídla)	
--	--	--

Věcné naslouchání a čtení	Žák aktivně reaguje na pokyny přiměřené složitosti.	
Výslovnost	Žák vyslovuje hlásky běžné v češtině, mluví srozumitelně.	
Vyjadřovací schopnosti	Žák se vyjadřuje v češtině, neznámá slova popisuje.	
	Žák je schopen krátkých mluvených projevů, vyjadřuje své zkušenosti, zážitky, pocity a názory ve větách.	OSV
	Žák plynule čte texty odpovídající náročnosti a odpovídá na otázky vztahující se k textu.	
Správné sezení, držení psacího náčiní	Žák si upevňuje základní hygienické návyky spojené s psaním.	
	Žák s pomocí učitele koriguje spisovnost a gramatickou správnost svého projevu.	
	Žák má přiměřenou slovní zásobu, kterou neustále rozšiřuje.	
	Žák doplňuje slova do slovních spojení a vět podle jejich smyslu.	
	Žák přiřazuje slova k obrázkům a vysvětluje, co k sobě patří.	
	Žák reaguje na projevy spolužáků (souhlas, nesouhlas, doplnění, oprava) při společné práci v hodině.	OSV
	Žák rozvíjí svůj jazykový cit.	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Psací písmo	Žák rozezná psací podoby velkých a malých písmen.	
	Žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, v písemném projevu správně píše krátké a dlouhé samohlásky a specificky české hlásky a hláskové skupiny.	
Abeceda	Žák má povědomí o rozdílech mezi českou a anglickou abecedou, umí vyjmenovat písmena české abecedy, jak jdou za sebou.	
Tečka, otazník, vykřičník, věta	Žák rozpozná podle grafických ukazatelů větu, má povědomí o existenci různých druhů vět a ví, jak jsou zakončeny.	
	Žák vysvětlí, že na začátku osobních jmen se píše velké písmeno.	
Tiskací písmo	Žák zná tiskací podoby velkých a malých písmen české abecedy.	
Psaní Slovo, věta	Žák jednoduše písemně zaznamenává své myšlenky.	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

	Žák má povědomí o základních literárních žánrech a pojmech (hádanka, rozpočítadlo, básnička, večerníček; kniha, autor, čtenář, ilustrace).	
	Žák si dle svého zájmu vybírá knihy ke čtení a vypráví o knihách, které přečetl.	
Čtenářský list	Žák si zapisuje své dojmy z četby do čtenářského listu.	
	Žák zná některé české večerníčky.	
Zážitkové naslouchání	Žák umí zodpovědět otázky k audiovizuálnímu záznamu.	

Zážitkové čtení	Žák rozumí populárně-naučným textům pro děti přiměřené složitosti.	
Hlasité čtení	Žák vlastními slovy převypráví a interpretuje přečtený text přiměřené délky a složitosti.	
Přednes vhodných literárních textů	Žák zná některé básničky a písničky pro děti a rozumí, o čem jsou.	
	Žák si buduje vztah ke knihám a literatuře.	

2. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Učivo	Očekávané výstupy na konci 2. ročníku	Poznámky
Vyjadřování závislé na komunikační situaci	Žák je schopen souvislého mluveného projevu a aktivně používá nově osvojenou slovní zásobu z těchto okruhů: - Já a mí spolužáci - Rodina - Můj domov, jak žijí jiní lidé, jak se žije ve městě a na vesnici - Pravidla společenského chování - Jak lidé vnímají svět, lidské smysly - Z čeho jsou věci kolem nás - Co dělají dospělí lidé, řemesla a povolání - Jak se lidé přepravují - Koloběh času (roční období, měsíce, určování času, významné české svátky) - Druhy ovoce a zeleniny, ovocné stromy - Les (co v něm roste, kdo ho obývá, jak se tam chováme) - Tajemství lidského těla (vnitřní orgány mozek, plíce, srdce, žaludek), nemoci a úrazy, první pomoc - Savci, ptáci, domácí a hospodářská zvířata - Život u rybníka - Co vím o ČR (práce s mapou, sousední státy, územní části ČR, moje rodina v ČR, Praha, nejvýznamnější pohoří a řeka, slavná česká osobnost, typická česká jídla)	MuV OSV EV MeV
Výslovnost	Žák pečlivě vyslovuje české hlásky a obvyklé hláskové skupiny, mluví srozumitelně.	
Aktivní naslouchání	Žák reaguje na projevy spolužáků, umí pokládat otázky.	OSV
Oslovení, zahájení dialogu	Žák zdvořilým způsobem zahájí dialog.	
Praktické čtení	Žák čte krátké texty, vyhledává v nich požadované údaje.	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Abeceda	Žák umí odříkat a napsat písmena české abecedy, umí je rozdělit na souhlásky, samohlásky a dvojhásky.	

Samohlásky	Žák správně píše dlouhé a krátké samohlásky.	
	Žák používá správné koncovky podle rodu (zelený stůl místo zelená stůl).	

Slova stejného a opačného významu, slova nadřazená, podřazená a souřadná, slova mnohoznačná a citově zabarvená, příbuzná	Žák porovnává významy slov.	
Věta	Žák rozlišuje základní druhy vět, správně pokládá interpunkční znaménka a mění intonaci na konci vět.	
Věta podle postoje mluvčího	Žák umí vytvořit správnou českou větu z hlediska pořádku slov.	
Souvětí, spojky	Žák umí vytvořit delší mluvený projev, spojuje věty do jednoduchých souvětí.	
Souhlásky měkké, tvrdé, skupiny hlásek	Žák odůvodňuje a správně píše i-y po měkkých a tvrdých souhláskách, píše správně skupiny dě, tě, ně a bě, pě, vě, mě; ú a ů	
Párové souhlásky	Žák při psaní správně volí mezi párovými souhláskami.	
Velká písmena	Žák píše správně velká písmena na začátku vět a ve vlastních jménech.	
Slovní druhy	Žák ví, že v češtině slova třídíme do deseti slovních druhů, a umí je vyjmenovat, jak jdou za sebou.	
Podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky a spojky	Žák rozpozná ve větě tyto slovní druhy: podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky a spojky.	
Předložky pro lokaci a směr	Žák správně používá předložky (pro lokaci a směr).	
Podstatná jména	Žák používá správné tvary podstatných jmen.	
Rody podstatných jmen	Žák užívá podstatná jména ve správných rodech.	
	Žák rozumí významu vyjmenovaných slov a má povědomí o jejich pravopisu.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Tiché čtení	Žák si vybírá knihy dle vlastního zájmu, je schopen plynulého čtení a jednoduché reprodukce obsahu nebo odpovědi na otázky týkající se obsahu textu.	
Volná reprodukce textu	Žák sděluje ostatním své zážitky z četby.	

Základní literární pojmy	Žák zná základní literární pojmy, jako básnička, pohádka; kniha, autor, čtenář, ilustrátor, ilustrace.	
---------------------------------	--	--

Tvořivé činnosti s literárním textem	Žák se umí orientovat v literárním textu, je schopen vymyslet název příběhu a pokračování příběhu, které ústně prezentuje.	
Tiché i hlasité čtení	Žák plynule čte s porozuměním texty přiměřené náročnosti.	
Zvuková stránka mluveného projevu	Žák dbá na správnou intonaci.	

3. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Učivo	Očekávané výstupy na konci 3. ročníku	Poznámky
Výslovnost	Žák pečlivě vyslovuje, opravuje svou nedbalou nebo nesprávnou výslovnost.	
Popis, vyprávění	Žák píše krátké příběhy podle obrázků nebo s použitím zadaných slov.	
Tvořivé činnosti s textem	Žák tvoří jednoduché komiksy s přímou řečí postav.	
Vyjadřování závislé na komunikační situaci	Žák písemně i ústně popisuje osoby, věci a místa, používá vhodné jazykové prostředky.	
Popis pracovního postupu	Žák má povědomí o tom, jak napsat a strukturovat pracovní postup.	
Inzerát	Žák zná pravidla psaní inzerátu, používá vhodné jazykové prostředky.	
Deník	Žák si píše deník, používá vhodné jazykové prostředky.	
Dramatizace	Žák umí předvést krátkou scénku na zadané téma.	
Diskuze	Žák vyjadřuje svůj názor v rámci diskuze.	OSV
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Vyjadřování závislé na komunikační situaci	Žák se snaží o vyjadřování obvyklé v češtině, ať už jde o slovní zásobu, nebo gramatické tvary a vazby.	

Slova stejného a opačného významu, slova nadřazená, podřazená a souřadná, slova mnohoznačná	Žák porovnává významy slov.	
Stavba slova, slova příbuzná	Žák zná stavbu slova (kořen, předpona, přípona), rozpozná slova příbuzná.	
Pořádek slov ve větě	Žák dokáže tvořit přirozené české věty z hlediska pořádku slov ve větě.	
Mluvený projev, souvětí	Žák vytvoří delší mluvený projev, spojuje věty do jednoduchých souvětí.	

Souhlásky měkké, tvrdé, skupiny hlásek, krátké a dlouhé samohlásky	Žák odůvodňuje a správně píše i-y po měkkých a tvrdých souhláskách, píše správně skupiny dě, tě, ně, di, ti, ni a bě, pě, vě, mě; ú a ů.	
Párové souhlásky	Žák při psaní správně volí mezi párovými souhláskami uprostřed a na konci slova.	
Rod, číslo, pád podstatných jmen	Žák určuje základní mluvnické kategorie u podstatných jmen (bez vzoru).	
Osoba, číslo, čas u sloves	Žák určuje základní mluvnické kategorie u sloves (kromě způsobu).	
Vyjmenovaná slova	Žák zná vyjmenovaná slova, pozná slova příbuzná a aplikuje pravidla pro psaní vyjmenovaných slov.	
Věta jednoduchá, souvětí	Žák rozpozná větu jednoduchou a souvětí, umí z věty holé vytvořit větu rozvitou.	
Spojky, souvětí	Žák z jednoduchých vět tvoří souvětí a používá spojky.	
Slova ohebná a neohebná	Žák zná všechny slovní druhy a umí je rozpoznat v textu, třídí slova na ohebná a neohebná.	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Základní literární pojmy	Žák rozlišuje texty v próze a ve verších.	
Základní literární pojmy	Žák rozezná pohádku od ostatního vyprávění.	
Zážitkové čtení	Žák vyjadřuje své dojmy z přečteného textu a dokáže je prezentovat před třídou.	OSV
Zážitkové čtení	Žák si s pomocí učitele vybírá texty ke čtení.	

Tvořivé činnosti s literárním textem	Žák je schopen tvořivě pracovat s literárním textem podle pokynů učitele.	
	Žák reaguje na podněty a otázky týkající se literárního textu přiměřeného jeho věku.	
Tvořivé činnosti s literárním textem	Žák umí pracovat s literárním textem dle zadaných úkolů (časová posloupnost, vymýšlení pokračování, otázky k textu...).	
Čtenářský deník	Žák si umí vést čtenářský deník.	

2. období

4. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Učivo	Očekávané výstupy na konci 4. ročníku	Poznámky
Výslovnost	Žák rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost.	
Osnova	Žák si s pomocí učitele připraví osnovu a píše podle osnovy.	
Vyprávění, osnova	Žák píše krátká vyprávění a umí je strukturovat (nadpis, úvod, stať, závěr, odstavce).	
Tvořivé činnosti s literárním textem	Žák reprodukuje text a vytvoří příběh na základě obrázků.	

Popis postavy	Žák popisuje postavy (vnitřní i vnější charakteristika), předměty, děje a prostředí.	
Popis pracovního postupu	Žák popisuje pracovní postup, používá vhodné jazykové prostředky.	
Tvořivé činnosti s literárním textem	Žák rozumí odborným textům přiměřeným věku, umí vybrat podstatné informace a prezentovat je ústně nebo písemně.	
Dopis	Žák umí napsat a strukturovat soukromý dopis.	
Zážitkové čtení	Žák si víceméně samostatně vybírá knihy ke čtení.	
Mluvený a písemný projev	Žák se vyjadřuje v souvětích, snaží se o bohatý a kultivovaný projev.	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Národní jazyk	Žák se snaží o vyjadřování obvyklé v češtině, ať už jde o slovní zásobu, nebo gramatické tvary a vazby.	

Slova stejného a opačného významu, slova nadřazená, podřazená a souřadná, slova jednoznačná a mnohoznačná, citově zabarvená, spisovná a nespisovná	Žák porovnává významy slov.	
Stavba slova, slova příbuzná	Žák rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a část příponovou, rozpozná slova příbuzná.	
Vyjmenovaná slova a jejich slova příbuzná	Žák odůvodňuje a píše správně i-y po obojetných souhláskách.	
Předpona, předložka	Žák rozezná předponu a předložku, předložku píše odděleně.	
Slovní druhy	Žák třídí slova do skupin podle slovních druhů, rozlišuje slova ohebná a neohebná.	
Osoba, číslo, čas u sloves	Žák umí určit mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves (kromě způsobu).	
Vzory podstatných jmen	Žák zná vzory podstatných jmen; je schopen přiřadit podstatná jména ke vzorům a odůvodnit a správně napsat koncovky.	
Velká písmena	Žák ví, že podstatná jména vlastní se píší s velkým písmenem.	
Slova cizího původu	Žák ví, že pravopis slov cizího původu se často liší od pravopisu a výslovnosti slov českých.	
Základní skladební dvojice	Žák umí vyhledat ve větě základní skladební dvojici.	
Shoda přísudku s podmětem	Žák zná základní pravidla shody přísudku s podmětem (ne několikanásobný podmět).	

Věta jednoduchá, souvětí	Žák umí z jednoduchých vět tvořit souvětí, užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje.	
Pořádek slov ve větě	Žák je schopen tvořit přirozené české věty z hlediska pořádku slov ve větě.	
Přímá řeč	Žák zná pravidla pro označení přímé řeči v češtině.	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Práce s literárním textem, čtenářský list	Žák si vybírá k domácí četbě knihy různých žánrů, zachycuje své dojmy z četby do čtenářských listů.	
Zážitkové čtení, tvořivá práce s literárním textem	Žák umí představit knihu, která ho zaujala, umí své názory zdůvodnit.	
Pohádka, pověst, legenda, kronika	Žák charakterizuje knihy z hlediska žánru, ví, co je pohádka, pověst, legenda a kronika.	
Zážitkové čtení	Žák má povědomí o českých knihách o historii určených dětem.	
Hlasitá četba, přednes	Žák při hlasitém čtení a přednesu textu vědomě usiluje o vyjádření vlastní interpretace textu.	

5. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Učivo	Očekávané výstupy na konci 5. ročníku	Poznámky
Osnova	Žák si umí připravit osnovu a na jejím základě sestavit text.	
Vyprávění, dopis, popis osoby, místa, předmětu, pracovního postupu, zprávu a oznámení, výpisky a výtah	Žák píše různé slohové útvary, užívá přitom odpovídající jazykové prostředky.	
Základní komunikační pravidla	Žák je schopen se souvisle vyjadřovat v češtině, umí diskutovat o zadaném tématu a obhájit své argumenty.	OSV
Výslovnost	Žák rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost, vhodně ji užívá podle komunikační situace.	
Dopis	Žák správně píše jednoduché dopisy.	
Věcné čtení	Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty, vyhledává v nich klíčové informace tvoří otázky k textům přiměřené složitosti.	
Věcné čtení a naslouchání, výklad	Žák převypráví sdělení přiměřené složitosti, zapamatuje si z něj důležitá fakta.	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Národní jazyk, mateřský jazyk	Žák rozumí pojmu národní a mateřský jazyk a popíše rozdíly mezi češtinou a dalšími jazyky.	

Slova příbuzná, spisovná a nespisovná, citově zabarvená	Žák porovnává významy slov a jejich stylové odstínění, je schopen tato slova vhodně užívat ve vlastním projevu.	
Kořen, předpona, přípona, koncovka	Žák popíše stavbu slova, identifikuje slova příbuzná.	
Předpony, předložky	Žák zná rozdíl mezi předponou a předložkou a správně píše předložky od, nad, pod, před a předpony od-, nad-, pod-, před-.	
Psaní bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně	Žák správně píše skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně.	
Přídavná jména	Žák tvoří přídavná jména pomocí přípon -ský a -cký, zná pravopis těchto slov v jednotné i množném čísle.	

Předpony, předložky	Žák používá předložky s, se, z, ze s odpovídajícími pády, zná pravidla pro použití předpon s-, z-, vz-.	
Vyjmenovaná slova	Žák aplikuje pravidla pro psaní i-y po obojetných souhláskách.	
Podstatná jména, slovesa	Žák určuje mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves.	
Skloňování podstatných jmen	Žák skloňuje podstatná jména, píše správně i-y v koncovkách.	
Přídavná jména	Žák rozlišuje přídavná jména měkká, tvrdá a přivlastňovací, umí je vyskloňovat a píše správně i-y v koncovkách.	
Stupňování přídavných jmen	Žák umí stupňovat pravidelná přídavná jména a některá nepravidelná přídavná jména.	
Druhy zájmen, skloňování zájmen já, ty, se, my, vy	Žák třídí zájmena do skupin, umí skloňovat zájmena já, ty, se, my, vy a používá je správně v psaném a mluveném projevu.	
Slovesa	Žák zná složené a jednoduché slovesné tvary, umí je správně použít v mluveném i psaném projevu.	
Slovesný způsob	Žák tvoří slovesné tvary oznamovacího způsobu, rozkazovacího způsobu a podmiňovacího způsobu přítomného.	
Slovosled	Žák je schopen tvořit přirozené české věty z hlediska pořádku slov ve větě.	
Věta jednoduchá, souvětí	Žák tvoří z jednoduchých vět souvětí, užívá vhodných spojovacích výrazů.	
Podmět, přísudek	Žák pozná základní skladební dvojici, rozpozná podmět vyjádřený, nevyjádřený, a několikanásobný a přísudek slovesný.	
Shoda přísudku s podmětem	Žák zná základní pravidla shody přísudku s podmětem (včetně několikanásobného podmětu v různých rodech).	
Druhy číslovek	Žák vyhledá v textu číslovky a určí jejich druh.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Zážitková četba, čtenářský deník	Žák si vybírá knihy různých žánrů, zachycuje své dojmy z četby do čtenářských listů.	

Tvořivá práce s textem	Žák reprodukuje přečtený text, o přečteném textu diskutuje.	
Základní literární pojmy	Žák zná základní literární pojmy a umí je vhodně použít.	
Pověst	Žák rozpozná pověst, odliší ji od jiných jeho známých pojmů.	

Překlad, tvořivá práce s literárním textem	Žák přeloží literární text přiměřené obtížnosti z angličtiny do češtiny.	
--	---	--

6. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Učivo	Očekávané výstupy na konci 6. ročníku	Poznámky
Vypravování, strukturovaný životopis, motivační dopis, soukromý dopis, výpisky, popis, žádost, stížnost, plakát, pozvánka, návod	Žák při psaní textů aplikuje své znalosti základních slohových útvarů a používá adekvátní jazykové prostředky.	MuV OSV
Zásady komunikace	Žák diskutuje o všeobecných tématech a dokáže obhájit své argumenty.	OSV
Prezentace	Žák umí připravit prezentaci na vybrané téma.	
Základy kultivovaného projevu	Žák vhodně ohodnotí mluvený projev spolužáků.	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Národní jazyk, mateřský jazyk	Žák rozumí pojmu národní a mateřský jazyk a popíše podobnosti a rozdílnosti mezi češtinou a dalšími jazyky.	
Spisovné a nespisovné útvary českého jazyka	Žák ví, že v češtině existují různé vrstvy jazyka (spisovná a nespisovná čeština, dialekty...).	
Výslovnost a pravopis párových souhlásek	Žák zná rozdíly mezi pravopisem a výslovností párových a nepárových souhlásek a skupin souhlásek.	
Synonyma, antonyma	Žák najde ke slovům synonyma, antonyma (pro různé slovní druhy).	
Homonyma	Žák ví, že některá slova znějí stejně, ale mají odlišný význam.	

Kořen, předpona, přípona, koncovka	Žák popíše stavbu slova.	
Slovo tvorný rozbor	Žák popisuje vztahy mezi slovy z hlediska tvoření slov.	
Předpony	Žák zná a aplikuje pravidla pro psaní předpon s-/se-, z-/ze-, vz-/vze- .	
Předložky	Žák zná a umí aplikovat pravidla pro psaní předložek s, se, z, ze.	

Přídavná jména	Žák správně tvoří přídavná jména odvozená příponou -ský a -cký.	
Psaní bě/bje, vě/vje, mě/mně, pě,	Žák správně píše skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mně/mě.	
Vyjmenovaná slova	Žák správně píše i-y po obojetných souhláskách.	
	Žák umí vyskloňovat slova označující části těla (oči, uši, ruce, nohy, kolena, prsa a ramena).	
Podstatná jména pomnožná	Žák rozezná podstatná jména pomnožná, umí uvést příklady a použít je se správným druhem číslovky.	
Přídavná jména (vzory mladý, jarní, otcův, matčin)	Žák rozlišuje přídavná jména měkká, tvrdá a přivlastňovací, umí je vyskloňovat a píše správně i-y v koncovkách.	
Psaní velkých písmen	Žák správně píše velká a malá písmena (národnost, jazyk, přídavné jméno a příslovce).	
Stupňování přídavných jmen	Žák vystupňuje pravidelná přídavná jména a některá nepravidelná přídavná jména.	
Skloňování zájmen	Žák skloňuje bezrodá i rodová zájmena (ten, náš, váš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj, její, jaký, který).	
Číslovky	Žák skloňuje základní číslovky a číslovky vyšších řádů (sto, tisíc, milion, miliarda).	
Slovesa (podmiňovací způsob)	Žák správně používá tvary podmiňovacího způsobu bych/bys/by/bychom (hov. bysme)/byste/by.	
	Žák tvoří tvary podmiňovacího způsobu přítomného u zvratných sloves (Smál by ses...).	
Podmínkové věty	Žák vytváří podmínkové věty nereálné (Kdybych měl víc času, dělal bych...).	
Podmět, přísudek	Žák ví, že podmět a přísudek jsou základní větné členy a tvoří základní skladební dvojici.	
Podmět	Žák rozpozná, jestli je podmět ve větě vyjádřený nebo nevyjádřený.	
Přísudek	Žák rozpozná ve větě přísudek jmenný se sponou.	
Shoda přísudku s podmětem	Žák zná základní pravidla shody přísudku s podmětem včetně složitějších případů.	
Přívlastek, předmět	Žák rozpozná ve větě rozvíjející větné členy.	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Technika čtení s porozuměním	Žák rozumí literárnímu textu přiměřenému jeho věku.	
Tvořivá práce s literárním textem	Žák aktivně pracuje s texty týkajícími se všeobecných témat.	
Technika čtení s porozuměním	Žák čte plynule a s porozuměním texty přiměřené náročnosti.	
Zážitkové čtení, čtenářský deník	Žák si vybírá vhodné knihy k samostatnému čtení, své zážitky z četby zaznamenává.	
	Žák vyhledá v textu klíčovou informaci.	
Čtenářské strategie – kladení otázek	Žák vytváří otázky ke konkrétnímu textu.	
	Žák odhaduje význam neznámých slov u kontextu.	
Literární pojmy	Žák zná a aktivně používá základní literární pojmy.	

7. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Učivo	Očekávané výstupy na konci 7. ročníku	Poznámky
Publicistický styl	Žák umí charakterizovat funkce a jazykové prostředky publicistického stylu a ví, jaká média jsou s publicistickým stylem spojena.	MeV
Reklama	Žák rozpoznává manipulativní komunikaci ve sdělovacích prostředcích.	MeV
Křížovky, sudoku, soutěže pro čtenáře, obrázky, komiksy	Žák zná útvary v tisku, které mají zábavnou funkci.	MeV
	Žák se orientuje na stránkách Českého rozhlasu, ví, které pořady jsou určeny pro něj.	MeV
Popis, povídka, přednáška, rozhovor, životopis, recenze, vyprávění, úřední dopis, reportáž a zpráva	Žák zná a vytváří základní slohové útvary.	

Diskuze, mluvený projev	Žák diskutuje o zadaném tématu a obhájí své argumenty.	OSV
Reprodukce a interpretace přečteného textu	Žák převypráví text přiměřené obtížnosti popisující historickou událost.	MuV
Deník	Žák píše deníkové záznamy.	
Časopis	Žák vytváří číslo časopisu.	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		

Věcný a mluvnický Význam	Žák odlišuje věcný a mluvnický význam slov.	
Ustálená spojení	Žák zná ustálená spojení a umí je odlišit od volných spojení.	
Přirovnání, rčení, Přísloví	Žák zná některá přirovnání, rčení a přísloví v češtině.	
Slova jednoznačná a mnohoznačná	Žák odlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná.	
Odborné termíny	Žák pozná odborný termín.	
Stavba slova	Žák umí aplikovat své znalosti o slovní stavbě a slovotvorném rozboru.	
Odvozování pomocí předpon, přípon, skládáním, Zkracováním	Žák ví, jakými způsoby může být obohacována slovní zásoba, a své poznatky umí aplikovat.	
Pravopis velkých Písmen	Žák aplikuje své poznatky pro psaní velkých a malých písmen v češtině.	
Příslovce, předložky, spojky, částice a citoslovce	Žák rozlišuje neohebné slovní druhy, tvoří je a správně používá.	
Slovesa (rod)	Žák ví, co vyjadřují rod činný a trpný, a oba rody vhodně používá.	
Podmět, přísudek, přívlastek, Předmět	Žák zná základní syntaktické pojmy, rozlišuje řídící a závislé větné členy a zná jejich druhy.	
Jazykové příručky	Žák se orientuje v základních jazykových příručkách (Slovník spisovné češtiny).	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Próza, drama	Žák umí vysvětlit rozdíl mezi románovým a dramatickým dílem.	
Drama	Žák umí napsat krátkou divadelní hru, nebo úryvek z divadelní hry.	
Metafora, Metonymie	Žák zná pojmy metafora a metonymie.	

8. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Učivo	Očekávané výstupy na konci 8. ročníku	Poznámky
	Žák si aktivně rozšiřuje slovní zásobu na dané téma	
	Žák poslouchá zprávy a rozhovory.	
Zážitkové čtení	Žák čte články z novin, časopisů, webových stránek a knih.	
	Žák píše různé druhy textů.	
Diskuze	Žák diskutuje na dané téma.	OSV MeV MuV VDO

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Skloňování podstatných jmen	Žák umí skloňovat podstatná jména den, týden, rok.	
Skloňování podstatných jmen	Žák umí skloňovat podstatná jména člověk, dítě, země.	
Skloňování podstatných jmen	Žák umí skloňovat podstatná jména typu muzeum a cirkus.	
Skloňování podstatných jmen	Žák umí skloňovat podstatná jména typu téma.	
Skloňování podstatných jmen	Žák umí skloňovat názvy svátků a pomnožných zeměpisných jmen.	
Pravopis přejatých slov	Žák zná pravopis přejatých slov a význam běžných cizích slov (umí rozlišit „falešné přátele“).	
Příjmení	Žák umí skloňovat česká vlastní jména a příjmení.	
Skloňování vlastních a cizích jmen	Žák ví, jak se cizí vlastní jména a příjmení začleňují do českého deklinačního systému a umí skloňovat jména a příjmení svých spolužáků.	
Druhy zájmen, skloňování zájmen	Žák rozeznává druhy zájmen, správně skloňuje zájmena a umí je používat v psaném a mluveném projevu	
Dativní konstrukce	Žák správně používá dativní a další specifické konstrukce v češtině (chutná mi, líbí se mi atd.)	
Interpunkce ve větě jednoduché	Žák zná pravidla interpunkce ve větě jednoduché (několikanásobný větný člen, oslovení, citoslovce) a umí je aplikovat	
Interpunkce v souvětí	Žák rozpozná věty spojené všemi poměry a aplikuje správně pravidla interpunkce	

Souvětí souřadné	Žák rozpozná souvětí souřadné.	
Zápor větný, členský a slovní	Žák rozlišuje zápor větný (Nikdo to neviděl.), členský (Ne mně, ale jemu to dej.) a slovní (přítel/nepřítel, rozhodný/nerozhodný...)	
Tvorba slovesných substantiv	Žák umí tvořit slovesná substantiva a adjektiva, rozumí jejich významu a používá je v mluveném a psaném projevu	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Základní literární pojmy	Žák při jednoduchém literárním rozboru používá základní literární pojmy.	
	Žák rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů	
Vlastní tvorba	Žák tvoří vlastní literární text na dané téma.	
	Žák reprodukuje text podle svých schopností.	

9. ročník

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Učivo	Očekávané výstupy na konci 9. ročníku	Poznámky
	Čtení s porozuměním	

	Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	
	Žák čte různé druhy textů – novinové články, informační materiály na úrovni B2, umí je vlastními slovy za použití adekvátní slovní zásoby interpretovat.	
	Poslech s porozuměním	
	Žák rozumí monologům i rozhovorům na úrovni B2, včetně odbornějších témat jako jsou zdravotnictví, školství, stravování, bydlení, prodej, doprava, styk s úřady, cestování, kriminalita, charity a neziskový sektor, bankovníctví, zaměstnání, politika, denní události, ekonomické, sociální a kulturní záležitosti apod.	OSV MeV MuV VDO Vkm
	Slohová výchova	
	Žák umí psát neformální dopisy, formální dopisy (žádost, stížnost, objednávku...), strukturovaný životopis, motivační dopis, popis pracovního postupu, vypravování, úvahy (zamyšlení), referáty, recenze, články do časopisu, zprávy apod.	
	Žák umí napsat srozumitelné a podrobné texty týkající se složitějších témat.	
	Žák umí vyjádřit své názory a hodnocení, vyjádřit míru svého pocitu, zdůraznit důležité body a myšlenky, rozvinout hlavní myšlenky potřebnými detaily.	
	Žák umí rozvíjet systematicky argumentaci (uvést pro a proti, vysvětlit výhody a nevýhody).	

	Žák umí vyjádřit vztahy mezi myšlenkami a logicky text uspořádat.	
	Žák umí shrnout, skloubit a zhodnotit informace a argumenty.	
	Žák umí užít opisů a parafrází, aby zakryl mezery ve své slovní zásobě a gramatice.	
	Žák umí dodržet ustálené konvence daného žánru.	
	Diskuze a prezentace	
	Žák si umí samostatně připravit prezentaci na dané téma: najít si informace, připravit si osnovu, zformulovat nejdůležitější myšlenky, podpořit prezentaci vizuálně fotkami, grafy a videi.	
	Žák si umí přednést/představit vlastní prezentaci před spolužáky. Vybírá přitom vhodnou slovní zásobu, mluví co nejvíce bez textové podpory, mluví k publiku, zodpovídá jeho dotazy.	
	Žák umí zhodnotit prezentaci svých spolužáků po stránce obsahu, srozumitelnosti, výběru informací, vizuálního zpracování a samotné prezentace.	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Slovní druhy, skloňování	Žák si opakuje slovní druhy a skloňování.	
	Žák si opakuje pravidla pro psaní ě ve skupinách dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, mně.	
	Žák si opakuje pravidla pro psaní předpon s-, z-, vz-.	

Vyjmenovaná slova	Žák si opakuje vyjmenovaná slova, umí tvořit a rozpozná slova k nim příbuzná aplikuje pravidla pro psaní i-y po obojetných souhláskách.	
Skloňování	Žák umí správně skloňovat podstatná jména, měkká, tvrdá a přivlastňovací přídavná jména, zájmena osobní a číslovky.	
Podstatná jména	Žák si opakuje skloňování podle vzorů mužského, ženského a středního rodu.	
Skloňování podstatných jmen cizího původu	Žák umí skloňovat podstatná jména cizího původu (slova typu museum, cirkus, komunismus, orchidea, drogerie apod.)	
Přídavná jména	Žák rozlišuje přídavná jména měkká, tvrdá a přivlastňovací, umí je vyskloňovat a píše správně i-y v koncovech.	
Stupňování přídavných jmen	Žák umí tvořit 2. a 3. stupeň přídavných jmen.	
Přídavná jména	Žák umí tvořit 1. pád přivlastňovacích přídavných jmen a používat je v nejčastějších komunikačních situacích (před tatínkovým autem, po Karlově mostě, s Janinou pomocí).	

Přídavná jména, příslovce	Žák umí tvořit z přídavných jmen příslovce (suchý – suše, sucho) a jejich 2. a 3. stupeň.	
Zájmena	Žák si opakuje skloňování osobních zájmen.	
Zájmena	Žák umí používat zájmena typu jeho/jejíž/jejichž ve větách.	
Slovesa	Žák zná tvary složené a jednoduché slovesné tvary, umí je správně použít v mluveném i psaném projevu.	
Slovesa	Žák umí tvořit tvary oznamovacího způsobu sloves v minulém, přítomném a budoucím čase.	
Slovesa	Žák si opakuje pravidla pro tvoření imperativu.	
Slovesa	Žák umí správně tvořit slovesa v přítomném čase podmiňovacím způsobu a umí tvořit věty pomocí „aby“ a „kdyby“.	
Slovesa	Žák správně tvoří minulý čas a podmiňovací způsob od zvrtných sloves (učil ses, učil by ses).	
Slovesa	Žák rozlišuje význam skupin sloves jako: obléknout někoho, obléknout se, obléknout si.	
Slovesa	Žák správně tvoří budoucí čas od sloves pohybu (pojedu vs. budu jezdit).	
Slovesa	Žák umí tvořit pasivní tvary (boty byly vyrobeny, boty se vyrobily...).	
Shoda podmětu s přísudkem	Žák správně používá shodu podmětu s přísudkem v minulém čase a v trpném rodě a v případě, že podmětem je číslovka (mnoho lidí bylo, pětina voličů nepřišla, tisíce demonstrantů protestovaly...).	
Perfektivní a imperfektivní Slovesa	Žák zná rozdíl mezi perfektivními a imperfektivními slovesy a ví, jak se tvoří budoucí čas.	
Tvoření záporu	Žák umí tvořit zápor v češtině a vnímá rozdíl v tvoření a použití záporu v češtině a v angličtině.	
Slovesa, předložky	Žák umí používat slovesa a předložky se správným pádem.	

Předložky	Žák umí správně použít v češtině anglickou předložku „for“ (na týden, za týden, za 100 Kč, pro sestru...).	
Interpunkce ve větě jednoduché	Žák si opakuje pravidla pro psaní čárky ve větě jednoduché a v souvětí.	
Podstatná jména, Slovesa	Žák určuje všechny mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves.	
Slovotvorba	Žák si rozšiřuje a upevňuje slovní zásobu za pomoci předpon jako vy-, za-, roz-, s-, na-, u-, při - apod.	
Pořádek slov ve Větě	Žák je schopen tvořit přirozené české věty z hlediska pořádku slov ve větě.	

Věta jednoduchá, Souvětí	Žák umí z jednoduchých vět tvořit souvětí, užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje.	
Druhy podmětu, druhy přísudku	Žák pozná základní skladební dvojici, rozpozná podmět vyjádřený, nevyjádřený, a několikanásobný a přísudek slovesný.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Dějiny české literatury 20. století	Žák se seznamuje s literárními díly českých klasiků (Karel Čapek, Václav Havel, Ota Pavel) i se současnou literární produkcí.	VDO
Interpretace textu, Diskuze	Žák diskutuje o textu, prezentuje svou interpretaci textu, uceleně a srozumitelně reprodukuje přečtený text.	OSV MeV
Základní literární Pojmy	Žák rozumí pojmům ze světa divadla a filmu a umí je použít ve vhodném kontextu.	
Adaptace literárního díla	Žák porovnává ztvárnění jednoho tématu v různých médiích (např. v knize a ve filmu)	
Vlastní tvorba	Žák využívá inspirace z přečtených textů k tvorbě vlastních literárních pokusů.	
Tvořivá práce s textem	Žák domýšlí možné varianty pokračování textu.	

4.2 Vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda

Všichni žáci plní povinnou školní docházku, nejčastěji v některé z místních škol. Výuka v ČŠBHL doplňuje výuku zahraniční školy v oblastech **Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda** o témata, která nejsou součástí jejího kurikula. Tyto vzdělávací oblasti jsou zaměřené zejména na české reálie. V nich ČŠBHL cílí také na vytváření a udržování pozitivního vztahu k českému prostředí, na rozvíjení schopnosti žáků se v tomto prostředí pohybovat, rozumět mu a cítit se v něm dobře.

Všechny tři oblasti jsou úzce propojené se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace a jsou na sobě závislé. Díky soustavné práci s jazykem se žáci učí porozumět textům, se kterými budou pracovat. Žáci souběžně s tím vidí aplikaci jazykových pravidel v praxi, rozvíjejí svou slovní zásobu. Je žádoucí, aby byly texty z této oblasti využívány i pro výuku v oblasti Český jazyk a literatura, a to jak v jazykové, tak v literární části i komunikační výchově. Oblasti jsou spojeny nejen používanými texty, ale i náměty pro slohové práce, mluvní cvičení a podobně. Také je důležité do výuky průběžně zařazovat aktivity zaměřené na znalost české terminologie a pravidelně ověřovat, jestli žáci termínům, které učitel během výuky používá, dobře rozumí.

Počet žáků v jednotlivých třídách se výrazně liší, proto je vhodné ve velkých třídách pracovat ve skupinách. Výjimečně je také možné na konkrétní aktivitu či projekt spojit třídy dohromady.

Při výkladu může učitel využít metodiku anglického vzdělávacího systému, aby byla látka pro žáky co nejsrozumitelnější. Zároveň učitel dbá na představení témat v širším, evropském kontextu a porovnávání s příklady z anglického prostředí. Učitel se také opírá o znalosti žáků, které získali ve svých místních školách.

V prvním období, to je v 1.–3. ročníku, se vzdělávací oblast Člověk a jeho svět nerealizuje jako samostatný předmět, ale je součástí výuky, do které je cíleně zařazován témata, která souvisejí s českým prostředím, reáliemi i historií, formou her i výběrem textů. S texty pracujeme tak, abychom žákům přiblížili jejich obsah. Záměrně tak rozšiřujeme slovní zásobu ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Ve 3.–5. ročníku je vzdělávací oblast Člověk a jeho svět realizována v předmětu *Můj český svět*. Žáci se seznamují s reáliemi České republiky. Druhá část výuky se zaměřuje na život v českých zemích v různých historických obdobích.

Ve třetím období, to je v 6.–9. ročníku, žáci navazují předmětem České země včera a dnes.

4.2.1 Charakteristika předmětu *Můj český svět*

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je ve 4.–5. ročníku realizována v předmětu **Můj český svět**. Předmět se dělí na dvě části **Místo, kde žiji – Místo, odkud pocházím** (Zeměpis), **Lidé a čas** (Dějepis). Tyto části je možné volně propojovat. Předmět se vyučuje jednu hodinu za týden, je zaměřen na poznávání historie i současnosti českých zemí. V zeměpisné části se žáci dozvídají o uspořádání českých zemí, jejich místopise, poloze významných památek i míst důležitých pro českou historii. V dějepisné části se žáci seznamují s důležitými okamžiky české historie, jsou vedeni k přemýšlení nad událostmi i ke komparačním úvahám založeným na znalostech, které mají žáci ze svých základních škol. Žáci jsou součástí dvou kulturních světů, které jsou jejich prostřednictvím propojovány. Obě kulturní zóny se v nich současně propojují. Žáci se seznamují s Českou republikou, jejími reáliemi, s postavením České republiky v rámci Evropy. Naučí se orientovat v mapě, poznají nejvýznamnější symboly české státnosti a státní zřízení v České republice. Poté se soustředí na Českou republiku jako takovou, seznamují se s nejvýznamnějšími pohořími a řekami, přírodními a historickými památkami. Učí se o jednotlivých krajích České republiky, jejich významných městech, výrobcích a osobnostech. Také se seznámí detailněji se zeměmi sousedícími s Českou republikou. Žáci průběžně pracují se slepou a zeměpisnou mapou Evropy a České republiky. Jsou vedeni k tomu, aby informace získané o České republice srovnávali se svými znalostmi o Velké Británii. Zmíněny jsou také české osobnosti a vynálezy, které Českou republiku proslavily ve světě.

Žáci se seznamují s životem lidí v různých historických epochách, poznají nejvýznamnější česká knížata a krále a hledají souvislosti mezi historickými událostmi na území České republiky a Velké Británie. Seznamují se také s architektonickými styly probíraných období. Předmět se prolíná s předmětem Komunikační a slohová výchova – žáci

píší texty různých žánrů v souvislosti s probíranými historickými tématy, na textech o historii se žáci učí pořizovat si výpisky a výtah a tvořit souvislé písemné projevy na různá témata. Při výuce je využíván hojný obrazový a audiovizuální materiál.

Důležitou součástí výuky je domácí příprava – žáci zjišťují za domácí úkol informace k tématu, tvoří souvislý text. Své poznatky pak ústně prezentují před třídou, čímž opět dochází k prolínání s Komunikační a slohovou výchovou a k začleňování průřezového tématu

Osobnostní a sociální výchovy. Zařazena jsou také další průřezová témata, například Multikulturní výchova při porovnávání různých pohledů na historické události.

Žáci se zároveň seznámí s místy, s nimiž jsou dějinné události spjaty, místa si ukazují na mapě. Dozvídají se o vybraných významných okamžicích českých dějin a seznamují se s některými osobnostmi (například politiky a podnikateli) z minulosti, kteří působili nebo se proslavili v zahraničí.

Ke každému tématu dostávají žáci pracovní listy, které shrnují probranou látku a slouží jim k opakování.

Vyučovací předmět Můj český svět také realizujeme prostřednictvím školních i mimoškolních aktivit, prázdninových workshopů a dalších mimoškolních akcí.

4.2.2 Vzdělávací obsah předmětu České země včera a dnes

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy na konci 4. ročníku	Poznámky
	Žák popíše, čím se zabývá obor archeologie a umí vysvětlit, jak vznikl evropský kalendář.	
Doba pravěku	Žák umí popsat život v pravěku na českém území.	
Keltové	Žák ví, kdo byli Keltové, a zná souvislost mezi keltskou tradicí v Čechách a Velké Británii.	
Příchod Slovanů	Žák zná život prvních Slovanů na českém území.	
První státní útvary	Žák zná první státní útvary na českém území, má povědomí o významu příchodu Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu.	
Přemyslovci	Žák umí popsat život za vlády Přemyslovské dynastie, zná nejslavnější přemyslovská knížata a krále.	
Kosmova kronika	Žák vysvětlí, kdo byl Kosmas a má povědomí o tom, jak vypadaly a jak se šířily první knihy.	
Románský sloh	Žák umí charakterizovat románský sloh, zná některé význačné stavby tohoto slohu v ČR.	
Lucemburkové, Karel IV.	Žák umí popsat nejvýznamnější zástupce lucemburské dynastie, zná evropský význam Karla IV.	VkM
Gotika	Žák umí popsat život v době gotiky, má povědomí o gotické architektuře, sochařství a výtvarném umění.	
Doba pozdního středověku	Žák umí popsat život v období pozdního středověku, dokáže říct, jaké měla v té době postavení církev.	
Doba husitská	Žák zná osobnost Jana Husa, jeho učení a způsob jeho smrti.	
Husitské války	Žák vypráví o husitských válkách, ví, jaké zbraně husité používali, a zná nejvýznamnější osobnosti.	
Časová přímka	Žák umí na časovou osu zanezt nejvýznamnější události českých dějin (863, 1085, 1212, 1306, 1348, 1415, 1434) a vyjmenuje, jaké události jsou s nimi spojeny.	

Planety sluneční soustavy	Žák zná názvy jednotlivých planet a zná jejich pravopis.	
Domov	Žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	
Orientace na mapě světa a Evropy	Žák se orientuje na mapě světa a Evropy.	
	Žák charakterizuje Českou republiku z hlediska její pozice v rámci Evropy.	VkM
	Žák umí do slepé mapy zakreslit místo, odkud pochází jeho česká rodina, a umí o něm vyprávět.	
	Žák zná historické části České republiky a umí je ukázat na mapě.	
Státní symboly	Žák zná hlavní symboly české státnosti.	
Politická zřízení	Žák umí porovnat politické zřízení v České republice a Velké Británii.	
Vodstvo a pohoří ČR	Žák vyjmenuje, ukáže na mapě a zakreslí do slepé mapy nejdůležitější česká pohoří a řeky.	
Počasí a podnebí	Žák dokáže popsat počasí a podnebí v České republice v porovnání s Velkou Británií.	
Dopravní prostředky	Žák umí popsat, jaké dopravní prostředky jsou typické pro Českou republiku.	
Památky ČR	Žák zná nejvýznamnější přírodní a historické památky na území České republiky.	EV
	Žák zná významná místa a památky v Praze a umí o nich vyprávět.	
	Žák nejvýznamnější města a přírodní památky jednotlivých krajů ČR.	EV
Slavné české osobnosti	Žák zná některé české osobnosti proslavené ve světě.	
Slavné české pohádky	Žák zná nejslavnější české filmové pohádky.	
	Žák umí vyjádřit, co pro něj znamená Česká republika a jaký význam má v rámci Evropy.	VkM

5. ročník

Učivo	Očekávané výstupy na konci 5. ročníku	Poznámky
Časová osa	Žák zná termíny pravěk, středověk a novověk a umí je zakreslit do časové osy.	

Vývoj českých zemí	Žák umí popsat státní útvary na našem území a proměny územního uspořádání od příchodu Slovanů na české území do počátku novověku.	
---------------------------	---	--

Doba pravěku	Žák umí popsat život a kulturu v období pravěku, zná a umí charakterizovat jednotlivá období, umí na mapě ukázat nejvýznamnější pravěká naleziště na českém území.	
Keltové	Žák má povědomí o keltském osídlení na našem území, dokáže popsat život Keltů a jejich kulturu.	
Slované	Žák umí popsat dobu stěhování národů, ví, odkud na české území přišly slovanské kmeny, umí popsat život Slovanů.	MuV
První státní útvary	Žák zná nejstarší státní útvary na českém území a jejich význam.	
Počátky křesťanství	Žák umí popsat počátky křesťanství na české území.	
Bájná knížata	Žák zná a umí převyprávět některé pověsti o bájných českých knížatech.	
Přemyslovci, Lucemburkové	Žák zná nejvýznamnější přemyslovské a lucemburské krále, dokáže zhodnotit jejich význam pro české země.	
Doba středověku	Žák umí popsat život a společenské proměny v období středověku.	
Románský sloh, gotika	Žák umí charakterizovat románskou a gotickou kulturu, zná příklady památek obou směrů.	
Doba husitská	Žák zná význam Mistra Jana Husa, má povědomí o průběhu husitských válek a významných osobnostech té doby.	
Doba pohusitská	Žák umí popsat politickou situaci v českých zemích po husitských válkách, zná panovníky té doby.	
Jagellonci	Žák zná významné Jagellonské krále, ví, jaké významné památky a události jsou s nimi spojeny.	
Habsburkové	Žák rozumí významu nástupu Habsburků na český trůn, zná nejvýznamnější habsburské krále.	
Doba počátku novověku	Žák umí popsat život a společenské poměry na počátku novověku.	
Renesance	Žák umí charakterizovat renesanční kulturu a umění, zná nejvýznamnější památky té doby.	
Bitva na Bílé hoře	Žák dovede vysvětlit význam bitvy na Bílé hoře pro další vývoj v českých zemích.	
Absolutistická a konstituční monarchie	Žák umí porovnat absolutistickou a konstituční monarchii.	
Doba třicetileté války	Žák umí popsat dobu třicetileté války, zná nejvýznamnější osobnosti té doby.	
Doba temna	Žák umí popsat politickou a společenskou situaci v českých zemích po třicetileté válce.	VkM

Baroko	Žák umí popsat základní znaky barokní kultury, zná nejvýznamnější barokní památky na české území a ví, kde se nacházejí.	
---------------	--	--

Doba Marie Terezie a Josefa II.	Žák zná osobnost panovnice Marie Terezie a Josefa II a umí popsat význam jejich reforem pro české země.	
Doba osvícenství	Žák umí popsat, jak lidé žili v době osvícenství, a ví, co je to osvícenský absolutismus.	
Významné české osobnosti	Žák zná některé významné české politiky a podnikatele, kteří se proslavili v zahraničí.	
Státní svátky ČR	Žák zná české státní svátky, ví, na které dny v roce připadají, a má základní povědomí o událostech s nimi spojených.	
Časová přímka	Žák si pamatuje následující data a události s nimi spojené: 863, 1348, 1415, 1434, 1526, 1620, 1781.	

Evropská unie	Žák objasní pojem EU.	
ČR ve střední Evropě	Žák vyhledá na mapách sousední státy ČR, popíše jejich polohu, posoudí jejich vyspělost. Ukáže je na mapě a zakreslí do slepé mapy Žák umí zařadit ČR mezi středoevropské státy.	
Orientace na mapě ČR	Žák se orientuje na mapách Evropy a ČR, zná českou terminologii.	
Oblasti ČR	Žák vyhledá na mapě jednotlivé oblasti ČR a zná jejich charakteristiku.	
Praha	Žák zná hlavní pražské památky, umí je najít na plánu města.	
Práce s údaji	Žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	
Práce s údaji	Žák využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti.	
Život našich předků, život v regionech	Žák srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	

4.2.3 Charakteristika předmětu České země včera a dnes

Ve třetím období, to je v 6.–9. ročníku, žáci navazují předmětem **České země včera a dnes**, který v sobě syntetizuje obsah vzdělávacích oborů Dějepis, Zeměpis. Jelikož žáci absolvují výuku dějin, geografie a občanské výchovy i na místních školách, zaměřujeme se pouze na učivo, které se váže na české země a jejich zařazení do evropského i světového kontextu. Předmět se vyučuje jednu hodinu týdně, v případě potřeby je možné zařadit vícehodinové bloky. Je propojován s předmětem Český jazyk a literatura, i v předmětu České země včera a

dnes je rozvíjena slovní zásoba i komunikační dovednosti. Žáci diskutují nad aktuálním děním, současnými problémy společnosti. Výuka navazuje na předmět Můj český svět, soustředí se především na novodobou historii a současnost, zejména s ohledem na místní souvislosti a česko-britské vztahy.

Žáci pracují s historickými prameny a texty, texty z médií i méně náročnými odbornými texty, audio i audiovizuálními zdroji. Žáci se aktivně podílejí na výuce. Učí se s texty i multimediálními zdroji pracovat, vyhledat v nich klíčové informace a ty pak prezentovat spolužákům. Je kladen důraz na to, aby byla žákům vysvětlena slova, která neznají.

4.2.4 Vzdělávací obsah předmětu České země včera a dnes

2. období

Na konci 9. ročníku

Učivo	Očekávané výstupy na konci 9. ročníku	Poznámky
DĚJEPIS		
Doba osvícenství	Žák rozumí vlivu osvícenství na panovníky českých zemí.	VkM EV MuV
Doba tereziánská, doba josefínská	Žák zná tereziánské a josefínské reformy a umí vysvětlit význam nejdůležitějších z nich.	
Doba národního obrození	Žák rozumí vazbám mezi osvíceneckými reformami a cíli národního obrození.	
	Žák umí vysvětlit, jaký vliv měly revoluční změny ve Francii na utváření novodobého českého národa.	MuV

	Žák zná pojem národní obrození a umí popsat, jak se utvářel novodobý český národ.	
Život v 18., 19. a na začátku 20. století	Žák umí popsat každodenní život v 18., 19. a na začátku 20. století.	MuV VkM EV
Doba průmyslové revoluce	Žák umí popsat hospodářský význam českých zemí v habsburské monarchii a průběh průmyslové revoluce ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi.	MuV VkM
Vývoj českého jazyka	Žák umí popsat rozvoj vědy, umění, školství a ediční činnosti, rozumí jejich důležitosti pro emancipaci českého jazyka.	
Doba vlády Habsburků	Žák umí charakterizovat politický vývoj českých zemí v rámci habsburské monarchie.	VkM
Československo na začátku 20. století	Žák umí popsat politickou situaci na začátku 20. století a zná okolnosti začátku první světové války.	VDO

Československo za 1. světové války	Žák umí popsat zásadní momenty 1. světové války a má přehled o vítězných a poražených státech.	VkM MuV
	Žák umí objasnit postavení a úlohu českého národa ve válce.	VkM
	Žák je schopen vysvětlit, jak činnost představitelů odboje vedla ke vzniku Československé republiky a umí ho zasadit do kontextu výsledků 1. světové války.	
	Žák umí vysvětlit význam československých legií a zná jednoho slavného literáta a výtvarníka, kteří působili v legiích.	VkM
	Žák ví, jaké postavení měli Židé a Romové v českých zemích od doby osvícenství do konce 1. světové války.	VkM MuV
Časová přímka	Žák si pamatuje následující data a události s nimi spojené: 1774, 1781, 1805, 1848, 1868, 1914, 1918.	
Československo po 1. světové válce	Žák umí popsat politickou a hospodářskou situaci v ČSR po 1. světové válce.	VkM MuV MeV
Doba první republiky	Žák ví, jaké území tvořilo ČSR a jaké národy v něm žily.	MuV
	Žák zná nejvýznamnější politické osobnosti meziválečné doby.	
	Žák umí popsat veřejný život meziválečné doby (kulturu, vědu, výtvarné umění a architekturu, hudbu, sport).	
Doba první republiky	Žák má povědomí o počátcích českého rozhlasu.	MeV
	Žák ví o existenci německé kultury na území ČSR.	MuV
	Žák ví, jaké důsledky měla hospodářská krize.	
	Žák zná okolnosti přijetí Mnichovské dohody.	VkM
Totalitní režimy	Žák umí popsat nástup různých totalitních režimů v Evropě.	VkM
Druhá republika, nacionalismus, fašismus	Žák zná pojmy první a druhá republika, nacionalismus, fašismus.	
2. světová válka, české země v období nacistické okupace	Žák zná okolnosti okupace ČSR a vyhlášení protektorátu.	
Jan Opletal	Žák zná okolnosti smrti Jana Opletala a zavření vysokých škol.	

Kultura v českých zemích za 2. světové války	Žák zná osudy některých kulturních představitelů z doby protektorátu.	
Československo za 2. světové války	Žák umí popsat život židovských občanů a židovských dětí za protektorátu.	MuV
Atentát na Heydricha	Žák zná okolnosti a důsledky atentátu na Heydricha.	
Exilová vláda	Žák ví, kde působila česká exilová vláda a s jakými výsledky.	VkM

Československo za 2. světové války	Žák ví o působnosti československých zahraničních jednotek v době 2. světové války.	
Českoslovenští letci v Anglii	Žák zná osudy československých letců v Anglii.	MV Vkm
Slovensko za 2. světové války	Žák ví, jaké postavení mělo Slovensko v době války.	
Československo po 2. světové válce	Žák zná okolnosti osvobození republiky.	
Československo po 2. světové válce	Žák zná okolnosti odsunu Němců.	
Evropa po 2. světové válce	Žák ví, jak se změnilo uspořádání evropských států po válce.	Vkm
Československá republika po 2. světové válce	Žák ví, jaká byla politická a hospodářská situace v poválečném Československu.	Vkm
Československá republika v 50. letech	Žák umí popsat atmosféru 50. let v Československu.	MuV
Milada Horáková	Žák zná osobnost Milady Horákové.	
Okupace	Žák zná okolnosti okupace v srpnu 1968 a její důsledky.	Vkm VDO
Československá republika v 60. letech	Žák umí popsat atmosféru v polovině 60. let v Československu.	
Jan Palach	Žák zná osobnost Jana Palacha a okolnosti jeho upálení.	
Disident, samizdat, underground	Žák zná pojmy disident, samizdat a undergroundová kultura.	
Disident, samizdat, underground	Žák zná některé představitele disidentu, samizdatu a undergroundu.	
Československá republika v 70.-80. letech	Žák umí popsat atmosféru v 70.-80. letech v Československu.	VDO
Charta 77	Žák zná Chartu 77 a její význam.	
Sametová revoluce	Žák zná okolnosti „sametové revoluce“ v listopadu 1989.	MuV
Václav Havel	Žák zná osobnost Václava Havla.	
Obnovení demokracie, vznik ČR	Žák ví, že rok 1989 znamená konec komunismu a začátek demokracie.	VDO

Časová přímka	Žák zná výrazné momenty a osobnosti historického období 1945-1989.	
----------------------	--	--

ZEMĚPIS		
Administrativní členění ČR	Žák umí popsat administrativní členění ČR podle českých kritérií a podle kritérií EU.	
Zajímavá a památná místa Oblasti ČR	Žák vyhledá na mapách jednotlivé geografické oblasti. Popíše jejich přírodní, sídelní a hospodářskou charakteristiku, jejich předpoklad pro domácí i zahraniční cestovní ruch, umí charakterizovat přeshraniční spolupráci v euregionech. Je schopen analyzovat soubor dokumentů o regionu a zopakovat svými slovy nejdůležitější informace.	
	Žák uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	
Domov	Žák vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.	
Hospodářství ČR	Žák lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	
Příroda, kultura, poloha ČR	Žák hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, kulturní, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.	

5. Hodnocení a sebehodnocení žáků a školy

5.1 Hodnocení a sebehodnocení žáků

Česká škola bez hranic, Londýn má svůj klasifikační řád, podle kterého žáky hodnotí a který je přístupný na vyžádání. Rodiče klasifikační řád obdrží e-mailem. Vždy v pololetí a na konci školního roku dostávají žáci osvědčení, závěrečné osvědčení navíc obsahuje slovní hodnocení. Žáci píšou vždy v pololetí a na konci školního roku test, který je archivován. Součástí hodnocení je také plnění domácích úkolů, které jsou důležitou složkou časové dotace pro daný vyučovaný předmět.

Nedílnou součástí vzdělávání v ČŠBHL je docházka. Po několikaleté zkušenosti byla

doporučená minimální prezenze stanovena na 70 % s tím, že zameškané hodiny musí být řádně omluveny a doplněny v rámci domácí přípravy. Ve výjimečných případech, a to vždy po domluvě s učitelem a ředitelem/ředitelkou, je možné docházku upravit a vypracovat individuální plán vzdělávání žáka.

Po splnění podmínek vzdělávání obdrží žáci osvědčení za každé pololetí daného ročníku. Hodnocení výsledků vzdělávání se uskutečňuje za první a druhé pololetí známkou 1 (výborně), 2 (velmi dobře), 3 (dobře), 4 (dostatečně), 5 (nedostatečně) z absolvovaných předmětů. Jako součást závěrečného osvědčení ČŠBHL vydává slovní hodnocení.

Po předložení osvědčení společně s vysvědčením ze zahraniční školy, kde žák plní povinnou školní docházku, obdrží žák v kmenové škole v ČR české vysvědčení, aniž by musel vykonávat zkoušky. Získání osvědčení mu také umožní zařazení do odpovídajícího ročníku při případném návratu zpět do ČR (konkrétně specifikováno § 38 zákona č. 561/2004 Sb. školského zákona, ve znění pozdějších předpisů a § 18-23 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů).

Sebehodnocení žáků patří též do procesu hodnocení. Učitelé vedou žáky k sebeevaluaci po jednotlivých aktivitách i větších výukových celcích. Žáci si vytvářejí portfolia, která slouží k mapování jejich studijních pokroků.

Žáci jsou vedeni ke schopnosti hodnotit práci svou i práci svých spolužáků se zaměřením na konstruktivní hodnocení a pozitivní přístup.

Učitelé informují rodiče o probírané látce i zadaných domácích úkolech e-mailem. Žáci i rodiče tak mají přehled o tom, jaké učivo je ve škole probíráno a mohou si látku doplnit i v případě absence.

Důležitou součástí hodnocení patří pozitivní motivace žáků a konstruktivní rady na zlepšení.

V pravidelných intervalech probíhají schůzky s rodiči, a to skupinové nebo individuální. Během těchto schůzek učitel společně s rodičem hledá pro dítě nejlepší cestu vzdělávání. Učitel i rodič mají možnost požádat o individuální schůzky nad rámec těchto setkání.

5.2 Hodnocení a sebehodnocení školy

Škola průběžně zjišťuje spokojenost rodičů i dětí s jejím chodem pomocí dotazníků. Touto cestou také sbírá podněty pro další práci.

Vedení školy se setkává s rodiči jednou za rok při valné hromadě, takzvané AGM (Annual General Meeting), kde mají rodiče možnost se vyjádřit k chodu školy a jsou jim prezentovány informace o finančním hospodaření.

Každoročně je vypracována výroční zpráva o chodu školy, kterou zpracovává ředitel/ředitelka ve spolupráci s pedagogickým sborem a ve které jsou popsány výsledky práce jednotlivých tříd i mimoškolní aktivity či projekty. Výroční zprávu dostanou rodiče k dispozici během AGM spolu se zprávou o financích školy.

Učitelé, asistenti i dobrovolníci se jednou za rok účastní individuálních setkání, při kterých probírají svou spokojenost s chodem školy a své plány do budoucna.

Škola spolupracuje se zkušenými učiteli (mentory), kteří v pravidelných intervalech poskytují vedení a supervizi začínajícím (mentorovaným) učitelům a pomáhají jim v osvojování si potřebných učitelských dovedností. Mentoři chodí do tříd na náslechy a poskytují mentorovaným učitelům zpětnou vazbu k výuce. Učitelé se na mentora mohou obracet s žádostí o praktickou radu.

Odbornou úroveň vzdělávání zajišťují dva garanti vzdělávání (jeden pro první a jeden pro druhý stupeň). Garanti poskytují průběžnou didakticko-metodickou podporu vyučujících s cílem dostát naplňování vzdělávacího programu. Garanty jsou osoby s odpovídajícím pedagogickým vzděláním.

Učitelé mají možnost řešit metodické a vzdělávací strategie během pravidelného setkávání s mentory, schůzek s vedením školy a garanty, posezení nad konkrétními tématy v menších skupinách, případně formou nárazových školení organizovaných školou i místními organizacemi.

Vždy na konci školního roku učitelé reflektují a komentují časově-tematické plány, které jsou na základě této zpětné vazby upravovány a adaptovány pro lepší a efektivnější využití v následujícím školním roce.